

Huvudman

Åtvidabergs kommun
kontakt@atvidaberg.se

Beslut

Datum 2025-04-09

Dnr SI 2025:73

Sida 1 (3)

Ärendet

Tematisk tillsyn av tillgång till läroböcker och andra läromedel vid grundskolan Alléskolan i Åtvidabergs kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende tillgång till läroböcker och andra läromedel. Alléskolan i Åtvidabergs kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 12 februari 2025. Tillsynen har omfattat tillgången på läroböcker och andra läromedel i de samhällsorienterande ämnena¹ (SO) i årskurs 7–9. Som en del av tillsynen har elever, lärare och rektorn intervjuats. Dokument har granskats, bl.a. elevscheman, lista över vilka läromedel som används och en förteckning över lärarnas behörighet. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Tillgång till läroböcker och andra läromedel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och skolans rektor framgår att samtliga elever har tillgång till ett digitalt läromedel i samtliga SO-ämnen. Eleverna har tillgång till läromedlet på olika former av elektronisk utrustning och har även möjlighet att använda läromedlet hemifrån. Lärarna uppger att de

¹ Geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap.

utöver det digitala läromedlet använder sig av en rad kompletterande material som digitala uppslagsverk, digitala lärverktyg, filmer samt fysiska böcker. Enligt lärare och rektor kan det digitala läromedlet anpassas så till vida att det täcker eventuella behov hos eleverna. Som exempel uppger lärarna att texterna i det digitala läromedlet kan anpassas till att vara mer lättläst, samt att allt digitalt material i läromedlet går att få uppläst. Rektorn uppger att det var detta, tillsammans med att det digitala läromedlet uppdateras löpande, som avgjorde skolans val av ett digitalt läromedel.

Lärarna uppger vidare att läromedlet som skolan använder sig av är heltäckande och behandlar samtliga delar av det centrala innehållet i samtliga SO-ämnen, samt att det finns möjlighet för eleverna att fördjupa sig i olika områden. Lärarna uppger att de dock även kompletterar elevernas digitala läromedel med egenproducerat material såsom uppgifter och presentationer, för att öka möjligheten för eleverna att uppnå de högre betygsstegen. Av utredningen framgår vidare att eleverna inte har några kostnader för sina läromedel.

Rättslig reglering

Enligt skollagen avses med följande definitioner

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen (1 kap. 3 § skollagen).

Utbildningen ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål (10 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena framgår att lagtexten ska tolkas mot bakgrund av att utbildningen enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges att när det gäller förhållandet mellan läroböcker och digitala läromedel visar samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet att grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt färdigheter att läsa, skriva och räkna bäst förvärvas genom analoga aktiviteter i analoga miljöer. Detta innebär att fokus i de yngre åldrarna bör ligga på läroböcker och att digitala läromedel vid stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att

det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde (prop. 2023/24:21, s. 45 f.).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet är fattat av utredare Cecilia Winberg.

Jasmine Johansson har varit föredragande i ärendet.